

31. august 2021

EM2021/58

I medfør af § 36 i Forretningsorden for Inatsisartut fremsætter jeg følgende forslag til forespørgselsdebat:

Forslag til forespørgselsdebat om, hvordan man fremmer erhvervsmulighederne i forbindelse med overgangen til fiskerierhvervet på Grønlands østkyst i Tasiilaq og dens bygder samt i Ittoqqortoormiit.

(Medlem af Inatsisartut, Emanuel Nûko, Naleraq)

Der er et stort behov for, at man på Grønlands østkyst fremmer erhvervsmulighederne i forbindelse med overgangen til fiskeriet, idet der er et stort behov for en fornyelse i forbindelse med overgangen til fiskeriet specifikt til nye både og fiskeskibe, fiskernes joller er efterhånden alt for små og utidssvarende og klimaforandringerne og en udvidelse af fiskeområderne betyder, at man ikke kommer udenom, at man må foretage en mere bæredygtig og optimal indsats med indsættelse af større fiskebåde.

Det bliver mere og mere tydeligt, at der sker en overgang til fiskeriet på Østkysten i Tasiilaq og omegn. Vi ser det som en selvfølge, at der etableres en særlig overgangsordning på Østkysten, som bliver gældende for de der har med fiskeriet at gøre i samfundet, og som har fiskebåde med tanke på, at forbedre forholdene for dem. Mulighederne for at fiske med joller svinder ind, dette kan dog kun forbedres med udvikling for øje, hvis fiskerierhvervet skal fremmes.

Som følge af de ændringer vi nu ser i naturen, hvor det dårlige vejr og stormene forværres og bliver voldsommere, er det set i vores optik helt nødvendigt, at erkende, at der er behov for at vore fiskere og kommende fiskere får mulighed for, at få anskaffet fiskebåde der er mere passende til de nuværende og fremherskende forhold.

På Østkysten, i Ittoqqortoormiit og i Tasiilaq og omegn er der kun ganske få muligheder indenfor fiskeriet og der er kun en indhandlingsmulighed som ligger ved indhandlingsstedet i Kuummiut, det er derfor heller ikke noget nyt som sådan, at jollefiskerne der er erhvervsudøvende, når det bliver dårligt vejr intet kan gøre og må ligge stille og dette skaber derfor bekymring, fordi liggetiden kommer til at vare i mange dage fordi der ingen alternative indhandlingsmuligheder er.

Fakta er det således, at fisker- og fangerfamiliernes levevilkår og deres muligheder for selvforsørgelse lider under de ringe vilkår der er og vi ved da også godt, at der er rigtig mange borgere der som følge heraf er ledige på arbejdsmarkedet. Her på Østkysten kommer vi således ikke udenom, at såfremt de forhold som her skitseres skal forbedres, så må der ske en udvikling af fiskeriet og arbejdsmarkedet, derfor ser vi heller ikke anden mulighed end, at man må tilføre økonomiske midler hertil, hvis ellers man vil bane vej for nye tiltag.

Man kommer ikke udenom, at selvstyret derfor må finde andre samarbejdspartnere, man må derfor samarbejde med de private fiskerivirksomheder også med tanke på at få foretaget fiskeriundersøgelser.

Naleraq

Man kommer ikke mindst heller ikke udenom, at kommunen må deltage i dette samarbejde, vi har derfor store forhåbninger om, at forholdene vil blive bedre, når nu vi lægger vore kræfter sammen og samarbejder. Såfremt der skal skabes et øget fiskeri på Østkysten og der skal blive flere indhandlingsmuligheder, så må vi til at ændre fuldstændig radikalt på de eksisterende forhold og hvis fiskeriet skal udvikles og arbejdsmarkedet skal forbedres kommer vi ikke udenom, at der må ske en økonomisk saltvandsindsprøjtning.

Ser man forholdene herhjemme under et er der kun få muligheder i Ittoqqortoormiit og Tasiilaq og omegn for at få erhvervmæssige tilskud til borgerne, og disse er afhængige af indkomsten. Derfor vil man med en ny økonomisk tilførsel øge fiskerne og fangernes muligheder, der vil få større muligheder for at anskaffe joller og skifte deres både ud med større fartøjer.

Endelig skal det siges, at såfremt fiskeriet skal udvikles kommer man ikke udenom, at der skal etableres indhandlingsanlæg til fiskeriet. Dette bør man betænke i det store scenarie. Ledigheden på Østkysten er stor, derfor må vi arbejde henimod at finde nye muligheder.

Man bør endvidere tænke over, at Ittoqqortoormiit har verdens længste fjord og der bør opstartes undersøgelser af de fiskerimæssige ressourcer der er deroppe. Det er næsten helt sikkert, at Kangerlussuaq som er så dyb ved en grundig undersøgelse, vil man kunne finde nye fiskearealer og hvis man opnår det, så kan der ikke herske tvivl om, at det vil forbedre levevilkårene og de økonomiske muligheder.

Hvis der skal startes en udvikling af fiskeriet op må man betænke, at de unge der ønsker at blive fiskere må læres op med kurser og uddannelser indenfor fiskeriet med fokus på fangstredskaber og metoder m.m. Søfartsskolen skal derfor være en medspiller, selvfølgelig vil fiskerforbundene også være mulige samarbejdespartnere når man betænker udvikling og finansielle tilskud, da der helt sikkert vil blive tale om rådgivning af de der vil være iværksættere indenfor fiskeriet.

I forbindelse med overgangen til det nye fiskeri og eventuelle nye økonomiske tilskudsformer må man tænke på, at samfundet vil få stor gavn af de nye erhvervsområder der starter op. Ledigheden på Østkysten er omfattende. Da der kun er få muligheder for, at drive fiskeri i dag, vil der i samfundet opstå nye muligheder for de fiskere der er i dag, samt de kommende fiskere i fremtiden, fordi de vil få flere og bedre valgmuligheder. Med tanke på fremtiden vil der såvel på kort som på langt sigt kunne etableres mulighed for, at udvikle fiskeriet og det skaber dermed også flere arbejdspladser, som set under et vil blive sundt for samfundet i Østgrønland.

Vi ser frem til at høre, hvad de øvrige partier mener om dette emne.

Vi ønsker jer alle en god debat.